

**M. Antonii Marsilii Colvmnae, Bononiensis, I. C.
Archiepiscopi Salernitani, De Ecclesiasticorum Reddituum
Origine, & Iure Tractatvs**

Colonna, Marcantonio

Venetij, 1575

Cap. III. Progrediente demum tempore, vitæ communionem paulatim labefactari, ac loco pretij hæreditates à Christi fidelibus tradi cœpiſe, diuersas[que] laycorum in viuendo sectas exortas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61495](#)

tor, insidiatorque noster assiduus, atq; acerrimus humanae naturae hostis. Itaq; auream hanc quietem Christi uitam, morteque partam, moxque etiam sanctissima Apostolorum disciplina aliquandiu retentam ui omni, atq; conatus labefactare sibi in animum induxit.

A R G V M E N T V M,

Progrediente demum tempore, uitæ communionem pauplatim labefactari, ac loco pretij hereditates à Christi fidelibus tradi cœpisse, diuersasq; laycorum in uiuendo sectas exortas.

R E R V M S V M M A E.

- 1 Credentium ardor cœpit tepescere post Apostolorum obitum.
- 2 Non eodem iure habebantur omnes, qui ad Christi fidem convererant.
- 3 Initio à Gentilibus nihil aliud requirebatur, quam ut ab immolatibus Idolorum, suffocato & sanguine abstinerent.
- 4 Libertas, quæ primum Gentilibus tantum erat indulta, causam prestatit, ut communis uitæ vinculum laxari cœperit.
- 5 Cœperunt loco pretij a Christi fidelibus tradi hereditates, & agri Episcopis, quoue tempore id initium habuerit. nu. 6.
- 6 Urbanus 1. floruit anno 224.
- 7 Nulla lege cogente hereditates & agri Episcopis tradebatur.
- 8 Laici in tres sectas diuisi.
- 9 Monozentes qui.
- 10 Anachoretæ qui: eorum uitæ genus primus instituit Paulus Thebanus nu. 11.
- 11 Sarabeytæ qui.
- 12 Monachorum quorundam impium genus.

CAPVT

CAPVT TERTIVM.

I x dum Apostoli inter homines degere desierant, † cum ecce pristinus ille credentium ardor paulatim cœpit tepescere, ac pro communi illa quiete, discordiæ ac contentiones Diabolico consilio exortæ sunt. † Cuius rei illa potissimum occasio fuit, quod non eodem omnes planè iute habebantur, qui ad Christi fidem conuenerant: si quidem ab ea multitudine, quæ ex alienigenis, & gentibus diuer sis confluebat, ecclesia iam usq; ab Apostolorum temporibus, † nihil amplius expetebat, nisi ut ab immolatijs idolorum, & fornicatione, suffocatis & sanguine temprarent; Id enim pro stabiliendis fidei fundamentis, ac tolenda Gétilitatis inueterata consuetudine expedire iudicatum est. † Fecit autem hæc libertas, quæ non omnibus, sed Gétilibus tātūm ea, quā diximus, ratione indulta est, ut Hierosolymitanæ quoq; Ecclesiæ perfectio contaminearetur; si quidem crescente magis in dies indigenarum, ac aduenarum numero, eò paulatim res redacta est, ut nō tantum in ijs, qui ad fidem Christi recens confluxerant, uerùm etiam in iis, qui erant Ecclesiæ Principes, communis antea uitæ uinculum laxari cœperit: sic enim secum unusquisq; statuebat nihil se magnopere, ac reprehensione dignum admittere, si (quod gentibus concessum esse uidebat) retentis substantiis, ac facultatibus suis fidem Christi, confessionemque sequeretur. Qua de re fusius Cassianus Chrysostomi Auditor in suis collationibus de uita, & origine Cœnabit. cap. 5. col. 18. † Quo circa, ne latius serperet hoc malum, magisq; in dies ad discordiam animi incitarentur, hac ratione primùm tanto huic periculo occutsum est: siquidem communi sacerdotum, atque adeo etiam fidelium omnium consensu magis

CAPVT

gis probatum est, ut loco pretij, quod pro uenditis agris solui consueuerat, hæreditates ipsæ, ac agri, Episcopis traderentur. Quod ipsum ut consultius fore existimarent, maximè etiam Ananiae, & Zaphiræ exemplo persuasi sunt, cum sic mentiendi in posterum omnis planè occasio demeretur. Huic accedit, quod (ut inquit Vrbanus I. in c. scimus. ibi, & maximè, & c. uidentes, 13. q. 1.) cautius erat agris ipsis potiri; Recteq; summi illi Sacerdotes atq; Leuitæ, & reliqui fideles animaduerterunt plus utilitatis conferre posse, si hæreditates & agri, qui uendebantur, Ecclesijs, quibus præsidebant Episcopi, traderetur; quod ex fructibus eorum tam præsentibus, quam futuris temporibus plura, & elegantiora ministare possent fidelibus com
6 munem uitam ducentibus. † Quare anno à Christi nativitate CCXXIIII. agrorum Ecclesiæ tradendorum in ualuit consuetudo, quo tempore Vrbanus I. D. Ciciliæ magister, & XVIII. à Petro Pôtifex, ad Ecclesiæ sede bat gubernacula. Quod & Onuphrius in ipsius uita adnotauit. Hæc igitur distribuendarum in Ecclesia oblationū
7 ratio deinceps inducta est; † Nec quisquam tamen lege ulla lata ad huiusmodi oblationes cogebatur, cum tantum consuetudini quicquid super ijs siebat, tribuendum esse Vrbanus idem testatus reliquerit in c. uidentes, uer. coeperunt, 12. q. 1. cuius ex uerbis facile colligere est eosq; Christi fideles in cōmuni uixisse, quamuis aliquod (ut paulò ante annotauimus) schisma inter eos iam tū ori ri cepisset, d. c. uidētes, & c. scimus, 12. q. 1. Ex qua sola ani
8 morum dissentione tota hæc mutatio profecta est. † Illud hoc in loco non est prætereundum, quod & ipsum eadem hæc dissidia pepererunt: ijs enim factum est, ut laici, quorum antea eadem plane uiuendi ratio erat, in tres paulatim sectas distincti fuerint. † Nōnulli enim, quibus Apostolicus adhuc feruor inerat, pristinæ illius perfectionis me-
9 mores

mores a suis Ciuitatibus discesserunt, ut ab illorum confortio, remouerentur, qui negligentius agebant, ac remis
 fiore quodam (ut ita dicam) uitæ genere utebantur. Itaq;
 secretiores quasi latebras studiosius querentes in agris
 uitam simul degebant; atq; ea, que ab Apostolis foeliori
 illa ætate in uniuerso Ecclesiæ corpore quasi componen-
 do fuerat instituta, sanctè atq; inuiolabiliter obseruabat,
 neque à coniugij modò abstinebant, sed etiam a paren-
 tum atque mundi propè totius consortio remoti erant, id
 quod uel ipsa uox perspicuum reddit: siquidem non alia
 ratione, nisi quod solitariam uitam ageret, Græco uocabu
 10 lo Monozentes appellati sunt. † Præter hos fuerunt & alij,
 qui ne hoc quidē contenti, sanctius adhuc quoddam ac lō
 gè perfectius uitæ sibi genus instituerunt, quippè qui in
 eam cogitationem adhuc magis intenti nihil in hac ho-
 minum imbecilli, ac rerum humanarum varietate esse tā
 expetēdum, quam ut terrenis omnibus deuictis cupidita-
 tibus liberius cœlestia contemplari possimus, id sibi in a-
 nimum induxerunt, ut spreta illa uictoria, quam bene ēt
 inter homines uiuendo comparare potuissent, nobiliore
 quandam in modum, ac quasi comminus Dæmonibus cō-
 gredentur, intēnosq; illos animorū motus, quibus ma-
 ximè uexantur, qui maximè ab hominū cōmercio planè
 omni semoti sunt summa consentione in se ipsis cohibe-
 rent. Quo circa agrorum ac uillarum solitudine non cō-
 tenti ad ditissimos eremorum recessus penetrarunt, ibiq;
 per totum uitæ tempus permaneunt beati illius nimirum
 Ioannis Baptiste perillustre exemplum sequuti
 aliorumque item nonnullorum, ut Heliæ, & Helisæi, de
 quibus Apostolus, *Circumierunt in melotis, in pellibus ca-
 prinis, egentes, angustiati, errantes, & in montibus, & in spe-
 luncis, & in caverneis terre.* Fuit hęc Anachoretarū origo,
 11 quos a secessu uocatos palam est. † Primusq; hoc sibi ui-

- tæ genus delegisse fertur Paulus Thebanus sub annum Christi CCLVII. qui persecutionis occasione cupide arrepta, non ut impiè quidam criminati sunt pusillanimitatis uitio, sed desiderio sublimioris profectus, in uastam Aegypti recessit solitudinem, ibi q; orationibus ac diuinæ naturæ contemplationi assiduè intentus ad centesimū usque annum felicissimè uitam perduxit. † Verum ut pri
mis secundi præstiterunt; ita quosdam fuisse reperio, qui ita uiixerunt, ut uel à primorum illorum laude, quos diximus uocari Monozentes, plurimum absfuerint, atque hos Sarabeytas Aegyptia lingua dictos refert Cassianus col.
18. c. 5. & 6. Aluarus Pelagi. de planctu Eccl. lib. 2. ca. 51.
Cùm enim Ananiæ ac Saphiræ, quorum exemplum plenisque aliquādiu terrori fuerat, paulatim memoria exole uisset, coepit auaritia uel inter Monachos inualescere.
13 † Quo factum est, ut multi solo Monachorum loco ac nomine contenti, id solum seruarent, ut ab hominum conspectu procul uiuerent: etenim quibus uiuebant in locis, cellas sibi multas, quas uocabant Monasteria, construebant, eoque necessaria omnia studiosè comportantes commodis suis apprimè seruiebant. Ideoque nec senioris ullius regimen patiebantur, sed ut liberè pecunias possent acquirere ac diuitias undecunque non alijs, sed sibi ipsis aceruatim congerere superioris planè cuiuscunque imperium detrectabant. Hæc de Monozentium, Anachoretarum, ac Sarabeytarum sectis hactenus dicta sunt.

A R G V M E N T V M.

Vitæ communis ratio quo primum tempore exoluérit, atque Ecclesiasticorum reddituum in quatuor partes diuisio facta fuerit.

R E R V M